herpy

GEKKOER

Goggia lineata

Goggia lineata er en bitteliten, blekgrå og stripete gekko fra den vestlige delen av Sør-Afrika og det sørligste Namibia. Den blir bare omtrent 4 cm inkludert hale og er en av de minste øglene i det sørlige Afrika. Den er nattaktiv og lever skjult under steiner og vekster. Det finnes nesten ingen kunnskap om stellet, så veiledningen bygger på klimaet og leveområdet.

Familie: Gekkonidae Engelsk: Striped leaf-toed gecko Tidligere navn: *Phyllodactylus lineatus* Publisert 16. november 2026

FAKTABOKS

DYRET

Voksenstørrelse	**4 cm** total lengde inkl. hale
Levealder	**5-8 år**
Aktiv	**Om natten**
Levevis	**Klippelevende og bakkelevende**
Biotop	**Halvørken og klippeterreng**
Vanskelighetsgrad	**Erfaren**

STELL

Min. terrarium	**30 × 20 × 20 cm** L × B × H for 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**18-28 °C**
Temperatur, natt	**10-18 °C**
Luftfuktighet	**50-70 %**
UVB	**Valgfritt**
Kosthold	**Insekter og små leddyr (spretthaler, bananfluer)**
Holdes	**Parvis**

AVL

Formering	**Eggleggende**
Kullstørrelse	**2 egg**
Inkubasjon	**60-90 dager** ved 24-27 °C

VERN OG PAPIRER

CITES	**Ikke listet**
EU-vedlegg	**Ikke listet**
IUCN	**Livskraftig (LC)**

Om arten

Goggia lineata er en blekgrå, fin og skjør gekko, som regel med flere mørke striper nedover ryggen. Hele dyret er omtrent 4 cm langt inkludert hale, så det hører til de aller minste øglene i det sørlige Afrika. Slektsnavnet kommer av det afrikaanske ordet "gogga", som betyr kryp, og artsnavnet av latin "linea", strek.

Arten ble beskrevet i 1838 av den britiske zoologen John Edward Gray som *Phyllodactylus lineatus* og ble i 1997 typeart for den nye slekten *Goggia*. Ved samme anledning ble to tidligere underarter hevet til selvstendige arter, og i 2017 ble en sørlig bestand skilt ut som *Goggia incognita*. Slekten rommer i dag omtrent ti små, tett beslektede arter. Typeeksemplarene er muligens gått tapt.

Arten er nattaktiv og lever skjult. Den er for liten og sart til å håndteres.

Utbredelse og leveområde

Arten finnes i den vestlige delen av Sør-Afrika, i provinsene Western Cape og Northern Cape, og i det sørligste Namibia sør for Warmbad. Utbredelsen strekker seg opp langs Sør-Afrikas vestkyst og gjennom Namaqualand til Namibia.

Typelokaliteten er oppgitt som Namaqualand og Kapp det gode håp.

Naturlig utbredelse: Sør-Afrika og Namibia.

LEVEOMRÅDE

Goggia lineata lever skjult under steiner, murbrokker og vekster og deler gjerne skjul med større gekkoer som *Afrogecko porphyreus*. Den jakter på små insekter, særlig maur og termitter, om natten. Eggene legges om sommeren på et fuktig, varmt sted. Nær bebyggelse kan huskatter utrydde arten lokalt.

Området har middelhavsklima med regn om vinteren og en tørr, varm sommer. I Cape Town er middeltemperaturen om dagen 27 °C i januar-februar og 18 °C i juli-august, og om natten 16-17 °C om sommeren og 7-8 °C om vinteren. Den relative luftfuktigheten ligger på 71-81 %, og det faller knapt 500 mm regn i året. Lenger mot nord, i Springbok i Namaqualand, er sommeren litt varmere med 29-30 °C om dagen, og det faller bare omtrent 210 mm regn i året.

Stell

TERRARIET

Det finnes ikke dokumentert stell av *Goggia lineata*. Veiledningen bygger på klimaet i utbredelsesområdet, leveområdet og dyrets størrelse på omtrent 4 cm.

Et par kan holdes i et terrarium på 30 × 20 × 20 cm (lengde × bredde × høyde). Arten lever nær bakken under steiner, så bunnarealet betyr mer enn høyden. Større er en fordel, fordi det gir flere skjul og et mer stabilt klima. Bunnen er en blanding av sand og jord. Bygg skjul av flate steiner og korkbark som ligger tett mot bunnen, slik at dyret kan krype inn under dem som i naturen. Innred også et tørt område.

Terrariet skal ha helt tett lokk, for dyret er så lite at det slipper ut gjennom selv smale sprekker. Samtidig skal det være litt ventilasjon, slik at luften ikke blir stillestående.

TEMPERATUR

Temperaturen er ikke målt på selve dyrene, men følger klimaet i utbredelsesområdet: 24-28 °C om dagen og 16-18 °C om natten om sommeren og en kjølig vinter med 18-20 °C om dagen og 10-12 °C om natten. Et lite terrarium overopphetes raskt, så bruk en termostatstyrt varmematte i den ene siden av bunnen, ikke en kraftig spot, og mål med et digitalt termometer i begge ender.

Hold terrariet unna direkte sol. Gjemmer dyret seg hele tiden, eller ligger det matt, så sjekk temperaturen.

Les mer: Varme og temperatur

LUFTFUKTIGHET OG VANN

Luftfuktigheten i dyrets skjul er ikke dokumentert. Kystklimaet er fuktig, innlandet tørrere, og vinteren er den fuktige årstiden. De 50-70 % i faktaboksen er et anslag. La et hjørne av bunnen være lett fuktig og resten tørt, slik at dyret selv kan velge. Sprøyt lett av og til, slik at det dannes dråper å drikke, og la overflatene tørke opp mellom hver gang.

Legg et flatt lokk med et par småsteiner i som vannskål. En dyp skål kan drukne så små dyr.

LYS OG UVB

Arten er nattaktiv og skjuler seg om dagen. UVB er ikke dokumentert som nødvendig og er valgfritt. Et svakt UVB-rør til skyggedyr kan brukes over en del av terrariet, hvis det finnes mørke skjul der dyret kan unngå lyset. Vanlig dagslys fra et rom eller et lysstoffrør på 10-12 timer om dagen er nok. Om natten skal det være mørkt.

Les mer: Lys og UVB

FÔRING

I naturen spiser arten særlig maur og termitter, så gi de aller minste fôrdyrene: bananfluer, spretthaler og de minste nyklekte sirisser. Byttet skal være mindre enn dyrets hode. Tilby mat annenhver til tredje dag om kvelden, og ta fôrdyr som ikke blir spist, ut igjen.

Pudre fôrdyrene lett med kalk, og ha en liten skål med knust sepiaskall stående, slik at hunnen kan ta ekstra kalk. Hold spretthaler som en fast del av terrariets bunn, slik at det alltid er noe å spise.

Les mer: Fôrdyr: hold og avl Les mer: Kalk, vitaminer og tilskudd

ATFERD OG HÅNDTERING

Goggia lineata er liten, sky og rask og egner seg ikke til håndtering. Den holder seg under dekning mesteparten av tiden og kommer fram i skumringen og om natten. I naturen deler den skjul med andre gekkoer, så et par kan trolig holdes sammen, men den beste holdformen er ikke dokumentert. Gi mange skjul og hold øye med bitt.

Avl

KJØNNSMODNING OG KJØNNSBESTEMMELSE

Kjønnsmodenhet og kjønnsforskjeller er ikke dokumentert, og faktaboksen oppgir derfor ingen tall. Vent med avl til dyrene er fullt utvokst og i god hold, og hunnens kalkbehov er dekket.

PARRING

Paringen er ikke beskrevet. Eggene legges om sommeren, så en årstidsrytme som i naturen, med en kjølig og litt fuktigere vinter og en varm, tørr sommer, er et rimelig utgangspunkt, men det er et anslag.

EGGLEGGING OG KULL

Hunnen legger to bitte små egg på et fuktig, varmt sted om sommeren. Gi henne flere skjulte, lett fuktige leggesteder, for eksempel lommer med fuktig jord under flate steiner. Antall kull i året er ikke dokumentert.

INKUBASJON

Inkubasjonstiden er ikke dokumentert. De 60-90 dagene ved 24-27 °C i faktaboksen er et anslag ut fra lignende små gekkoer. Flytt eggene forsiktig til en liten boks med lett fuktig substrat, uten å vende dem, og hold temperaturen stabil.

OPPDRETT AV UNGER

Ungene er ekstremt små og skal ha mikrofôr som spretthaler og de minste bananfluene. Hold dem i et lite, helt tett terrarium med skjul. Oppdrett er ikke dokumentert.

Helse og vanlige feil

Levealderen er ikke dokumentert, og 5-8 år i faktaboksen er et anslag ut fra andre små gekkoer. Dyret er så lite at sykdom raskt blir alvorlig. De typiske problemene for små, tørre gekkoer er:

- Uttørking ved for tørr luft eller for kraftig varme. Et lite terrarium overopphetes raskt.
- Mugg og hudproblemer hvis bunnen hele tiden er våt. Hold den tørr i mesteparten av terrariet.
- Mangel på kalk, som gir bløte knokler. Pudre fôrdyrene og ha sepiaskall stående.
- Tapt hale etter forsøk på å ta dyret opp.
- Flukt gjennom smale sprekker i terrariet.

Søk veterinær med erfaring med reptiler hvis dyret går ned i vekt eller ikke vil spise.

Spør alltid dine kloke bekjente

Veiledningen er et godt sted å begynne, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskjellige, og mye av det viktigste lærer man av dem som har holdt arten i årevis. Snakk med en oppdretter, en erfaren holder eller en veterinær med kunnskap om krypdyr og amfibier før du skaffer deg dyret - og igjen hvis noe virker galt.